

Diákok az építőtáborokban

A megyei KISZ-bizottság ülése

A KISZ Csongrád megyei bizottsága tegnap, kedden tartotta soros testületi ülését. Turcsikné Süli Mária, a bizottság titkára beszámolt a megyei bizottság munkakapcsolatairól, a központi és a helyi tömegkommunikációról. A téma tárgyalásán részt vett dr. Miklós László, a megyei pártbizottság munkatársa. Vita után a testület intézkedési tervet fogadott el az együttműködés továbbfejlesztéséről.

Az idei nyári építőtáborainak megyei tapasztalatairól dr. Veszelinov Agnes, a KISZ-bizottság munkatársa tájékoztatót. Az építőtábori

mozgalom 27. esztendejében újabb változások történtek. A második éve tartó decentralizált táborvezetés egységesebbé tette a táborok működését, ami eredményességükkel is bizonyítható. Növekedett a megyei testületek felelőssége, hisz ettől az évtől a kulturális programok és a külföldi táborok szervezése is hatáskörükbe került. A Csongrád megyei KISZ-bizottság nagy körültekintéssel szervezte meg a három és fél ezer diák táboroztatását. Nem a KISZ-vezetőkön múltott, hogy ezen a nyáron 600 diákkal kevesebb dolgozott, mint tavaly. Az üzemeltetők költségeinek

emelése és egyéb gazdasági nehézségek több munkaadót visszariasztottak a tábor megszervezésétől. A megye diákjai 18 táborhelyen, 33 turnusban, főként mezőgazdasági munkát végeztek. Népszerűek voltak a környezetvédelmi és a szakosított jellegű táborok. Jó kezdeményezésnek bizonyult az újonnan választott KISZ-alapszervezeti titkároknak tartott építőtábori vezetőképzés. Első alkalommal küldött a KISZ-bizottság az NSZK-ba és Dániába 5-5 diákat.

A felsőoktatási intézmények közül a JATE, a SZOTE, a tanárképző és az egészségügyi főiskola rendezett táborot, de gondjuk, hogy nincs megfelelő munkavállalási lehetőségük. Az előző évek üzemeltetői visszaléptek a szerződésüketől, vagy nem tettek eleget a megállapodásban foglaltaknak. A vitában dr. Szilágyi János, a bizottság titkára is ezt tette szavá: egyre nehezebb megfelelő táborot találni, pedig a diákok igénylik a nyári munkát. Kis Éva (Szeged) a dąnszentmiklósi táborról szólt. Sok kritika érte ezt az építőtáborot, mert a munkaadónak nem sikerült javítani a szociális feltételeket. Lévai Ferencné (Makó) dicsérete a szabadidős programokat, amelyek a változtatás hatására olcsóbbak, a választékok gazdagabb. Haladai Andra (Szeged) a tanárképző főiskola táborairól, a gondokról szólt.

Szentgyörgyi Pál, a KISZ-bizottság titkára elmondta, a táboros diákok igényelnek az iskolák vezetőinek, tanárainak gyakoribb látogatását. A táborvezetők munkáját dicsérete, akik olykor saját zsebből fizetik a kisebb

kiadásokat. Kovács Irén (Hódmezővásárhely) szintén a dąnszentmiklósi tábor szociális feltételeit kifogásolta. Hągentorn József, a KISZ KB intézó bizottságának tagja azt tette szavá, hogy a szerződés-kötéseket rugalmasabban kell kezelni. Zellei István, megyei Ifjú Gárda-parancsnok a gárdisták Balaton-parti táboráról számolt be. Nagystók László, a KISZ KB építőtábori bizottságának vezetője a nyugat-európai táborokkal kapcsolatban elmondta, még az együttműködés kezdetén tartanak. A kísérletet mindenképp szeretnék a gyakorlatban megvalósítani. A táborvezetők munkájáról elégedetten szólt. Főhívta a figyelmet a környezetvédő táborokra, ahol lehet, próbálkozzanak megszervezésével. Dr. Juhász Gábor, a megyei tanács ifjúsági titkára ismertette, a megyében már fölmérték az ilyen irányú igényeket, tábor létrehozására nincs szükség, viszont a makói és a szegedi belvízvédelmi diákmunkálatok hasonló célokat szolgálnak.

Dr. Bódi György, a megyei KISZ-bizottság első titkára foglalta össze a vitát. Tény, hogy nehezebbek lettek a táborozás feltételei, ám szükség és igény van a diákmunkára. A dąnszentmiklósi táborozás körülményeiről tájékoztatták a Pest megyei pártbizottságot, és tanácsot. Az iskolák igazgatóinak, tanárainak, az osztályfőnököknek nagyobb figyelmet kellene fordítani a táboros diákokra, a főiskolák és egyetemek gondjain a megyei KISZ-bizottság is igyekszik enyhíteni. A testület elfogadta az építőtábori tájékoztatót.

Mag Edit

Kiállítási napló

Ilyen, olyan anyagokból

TEXTILÜTVESZTŐK szép számmal találhatók a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában azon a bemutatón, melynek anyagát a szombathelyi Savaria Múzeum gyűjteményéből válogatták. Szombathelyi évtizedek óta a textilművészet fellegvára, istápolója, fóruma és gyűjtőhelye. Egy szóval a textil fővárosa. Azok a bizonyos labirintusok (Garry Benson: Mino-taurusz üvevszöjje, Szenes Zsuzsa: Geometrikus labirintus, Kondrad Zych: Labirintus) mintha jelképesen az egész műfaj utkereséséről is szólnának. Miről is tudósít bennünket ez a válogatás? Először is arról, hogy volt egyszer, hol nem volt egy anyag, mely puha, meleg, festhető, színezhető, szőhető-fonható-varrható, készíthet belőle ruhát, függönyt és ágtyakarót — de érte kezek munkája nyomán műalkotás is, mindenekelett falikárpit. Csak hogy a művészet nem azért művészet, hogy megelegedjen a kézen kapott anyagokkal, technikákkal, eljárásokkal, hanem éppen azért, hogy minden lehetőséget kihasználva arról a korról mondjon érvényes igazságokat, amelyben létezik. De mi a XX. század utolsó harmadában a textilművészet elmondható érvényes művészi üzenet? Mit olvashatunk ki a hol falnyi, hol tenyérnyi munkákból?

Mindenekelett zavart. Vagy zavarodottságot. De kiolvashatjuk, hogy a hagyományos steril műfajok nem tűrik a beskatulyázást, föl-tépi a megszokott kereteket, új területeket hódítanak meg. A leginkább hagyományos falitextilek (Pápai Lívia dekoratív, Cságoty Klára szigorúbban kimódolt, Tóth Sándor applikált, Pérelly Zsuzsa nosztalgizáló kárpitja) mellett a legszerényebbek a domborművek (Balázs Irén népmesékből, Gulyás Kati fotografált mozdulatokból domborodó művei), szerényen extravagánsak a tértextilek (Attalai Gábor piros filcszalaghullámai, Masik Emilia színes kockái, Penkala Éva fáradt vitorlái, Szilvitky Margit Nyitott négyzete), magvas gondolatok fogalmazáskísérletei (Solti Gizella: Fél csikó kabát, Polgár Róza: Egy takaró 1945), utkeresések (Bajkó Anikó az áttetszősége világlítási effektusokkal is hangsúlyozó sorozata, Gink Judit grafikai technikákat alkalmazó munkája).

Külön szólni kell a mintatextilekről, ezekről a tenyérnyi játékokról, gegekről, feljegyzésekről. Mert nehezen lehet komolyan venni Margit Bolsinger tokbázart se-lyempöttyeit, Gulyás Kati

fóliazaccokba rakott anyag-sorozatát, Hübner Aranka megszöjt ötszázását, Szilvitky Margit képes rejtjénét, Jiri Kocmant, aki el szeretné hitetni két csokornyakkendőről, hogy azok pillangók (iróniának is gyermekdedek), Anouk Stusri Tudatosság című ötletét, melyen a papírlapot fogpiszkálókka tüzdelt össze, Ana Lupás Repülő szönyeget, mely nem azért nem száll, mert vaskapcsok harapják, s Emilia Bonhodie-wicz tiz varrógeprajzát mely sokkalta inkább varrólyányok házi feladata, mint művészi tett. Egy szóval zavarban vagyok a kiállításon. Talán azért, mert a textilművészet is zavarokkal — érték-zavarokkal küzd. Csak a legjobb munkák — Geszer Lujza megtagyótt, ember- emléktű-leplei, Gulyás Kati századokat szembesítő tér-textile, Szilvitky Margit gondolatgazdag Perspektíva című faliképe, Solti Gizelle humorban bővelkedő gobelinbefőtjei — jelzik a ki-utat a textillabirintusból.

CSEZSE A CSIGAHÁZ-BAN — ez a különös társul-ás látható a Gergely Nóra kerámiaállítására invitáló plakáton. A Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában a „konceptuális kerámia” megnyilatkozásának érdekes és tanulságos anyagát láthatjuk. Nem egy-séges a tárlat, sokkalta in-kább figyelt az alkotó arra, hogy összefüggéseket, kap-csolódási pontokat, vissza-csatolásokat hangsúlyozzon, alkotói döntéseket értelmezzen. A rajzok a természet különös csodáinak, a csiga-házak organikus és mégis szabályos formáinak adóz-nak, mintegy jelezve az ősi források példáit. Néhány edénye, mintha régészeti le-let volna, bár ha jobban szemügyre vesszük kiderül, hogy a dupla héjú edények tudatos formálás eredmé-nyei, a „visszaforogás” nem csupán az edények belső vi-lágát vallatják, de párhuzam-os létük, testvériségük a volt és a lesz határát is ki-jelölik. A cserépedények külső palástján hasítások, karcolások, horzsolások, seb-zések nyomai, a széttört, szétszabdalt darabokat vé-kony szálakkal új rendbe — már nem használható, de strukturálisan értelmezhető rendbe — szervezi.

Gergely Nóra az oly sok irányba tájékozódó Kerámiaművészetben rátalált egy különös lehetőségre. Olyan-ra, mely anyag, forma és díszítés mellett az idő di-menzióját is képes érzékle-tessé tenni. Mint ahogy nyi-tott tenyere üresen a kőrő, néhány mogyorószemmel az adakozó gesztus kifejezője.

Tandi Lajos

Idegen nyelvű filmklubok az MTESZ-nél

Az MTESZ Csongrád megyei szervezete is részt vállal — sajátos módszereivel — az idegen nyelvek tanításában. Idén ősszel újra indulnak filmklubok, Magyarországon már bemutatott filmek vetítésével, de magyar szinkron és felirat nélkül. Újdonság a video filmklub, valamint az, hogy az orosz és angol nyelv mellett bevezetik a német nyelvű bemutatásokat is. A program a következő:

Az orosz nyelvű vetítések időpontjai és a filmek címei. November 5.: Őszi maraton; december 6.: Feltámadás I—II.; január 17.: Fekete fülű fehér Bim I—II.; február 14.: Kálvária; március 14.: Obelisk; április 11.: Cirkusz; május 9.: Magánélet. Az előadások kezdete 17 óra, helye a Technika Háza Szegeden.

A német nyelvű video filmklub előadásai keddi napokon lesznek, 17 órai kezdettel, a Technika Házában. Október 30.: Pillangó I—II.; november 20.: Kabaré; december 18.: A 22-es csapdája; január 8.: Betörő az albérlőm; február

19.: Pszicho; március 19.: Apokalipszis most I—II.; április 16.: Heidi; május 14.: Kigyótojás.

A legnagyobb érdeklődés az angol nyelvű video filmklub iránt van, ezért egy film több előadásban is megy, szintén a Technika Házában, 17 órakor. November 5. és 13.: Száll a kakukk fészkerre; december 4. és 6.: Kék katona; január 15. és 17.: A postás mindig kétszer csenget I—II.; február 12. és 17.: Piszkos tizenkettő I—II.; március 12. és 14.: Butch Cassidy; április 9. és 11.: Mindhalálig zene; május 7. és 9.: A nagy balhé.

Az angol nyelvű filmklub programja pedig a következő (a helyszín és az időpont megegyezik a fentiekkel): október 25.: Eltűntnek nyilvánítva; november 22.: Megbilincseltek; december 13.: A postás mindig kétszer csenget I—II.; január 10.: Szuperzaru; február 21.: A 12 dühös ember; március 28.: Tűzsekerek; április 18.: Kína szindróma; május 16.: Kramer kontra Kramer.

Pampafű a skanzenben

Makón, a városi múzeum mellett nemrég megnyílt skanzen kertjébe pampafűvet is ültettek. A telepítés sikerrel járt. A Dél-Amerikában honos növény három bokorban most teljes pompájában díszlik. Csaknem két méter magas szárazakat haitott, ezüstösen csillogó, árvalányhajhoz hasonló, dús virágokkal. Így a XIX. század végi apátfalvi parasztházból, valamint a régi kovács- és bogárnárműhelyből álló skanzen vendégei az üde színpoltot nyitító kert látványos növényzetében is gyönyörködhetnek.

Színe és visszája Lakáspiac

Már a kérdést is szégyenlősen teszi fel az ember: hogyan lehet lakáshoz jutni? Biztos tippet eddig csak Montecuccoli Raimondo, a lakásügyi szakértőnek is kiváló férfi tudott adni: pénzzel, pénzzel és pénzzel. De mennyivel? Sokkal — révedez sóvárgón a notórius albérlő —, igenám, csak-hogy mennyi az a sok. Mert amennyire fetszenek most gondolni, látatlanban mondhatom, kevés. A lakások ára úgy kúszott föl-fel, mint kánikulában a hőmérő higanyszála. Nem önkényeskedő tollvonásokkal persze — szoros tüneteként a népgazdaság általános igyekezetének, egyensúlyteremtés, erőfe-szítéseinek.

Ismerősöm elkap az utcán. Kényszeredett vigyorral közli, sikerült túladnia a lakásán. Már a kifejezés tarkón legyint. Nem eladnia sikerült, meg-szabadult tőle. Pedig nem kóstált rosszul, igaz, lakótelepi volt, kemény OTP-tartozással, másfél-szobás, de potom százharmincezerért, és nagyvárosban. Hanem az nagyon is mai viszonyok közepette, tényleg ajándék. „Jah öregem — füstölög isme-rősöm —, mostanság a kutya sem ugatja meg a lakáshirdetéseket. Pedig van belőlük annyi mint a szőlő, csak hogy akinek tele a bukszája, bemegy az OTP-be, s látja a kifüg-gesztett ajánlatokat, vá-tálogat. Akinek meg nincs elég, azzal mit kezdjek

Versenylázban

Olvasom az ES pártal-oldalán, hogy a glosszista olvassa egy prospektusban: „A Miskolci Szimfonikus Zenekar 1963-ban alakult meg, mint az ország első vidéki hivatásos hangverszenyzenekara.” Tolla azt ragadott, mert hiányzik e prospektusból az alapító karmester neve, ám magam mindössze azért, mert a glosszista szeméztúró prologgal vezet föl mondanóját, nevezetesen azzal, hogy a miskolci zenekar „elsőbb-ségre nem formálhat jogot, hiszen a Debreceni MÁV Filharmonikusok jó tíz évvel korábban váltak hivatásos testületté.” Megle-het, én tudom rosszul, s a debreceniek tényleg „filharmonikusok”, ellen-tében vagy inkább dacára a hasonló, vidéken működő zenekaroknál szo-nakos „szimfonikus” jel-zővel — de hát ez tényleg részletkérdés, merő szór-szálhasogatás.

A lényeg, hogy ki az első. S ebben érzem bille-nősnek azt a versenyláz-buzgalmat, ami kétes di-csőségahajzás örven kö-nyököl át sietősen a pusztá tények összehason-lító figyelmen. Evfordulós nemzet vagyunk. Most, mikor nem csupán histó-

riai események, progra-mok, intézmények, szem-lyek naptári adatai ju-bilálnak, de egy ország történelmi sorsfordulója kerül a megemlékezések keresztútjába, elkerülhe-tetlenül be-becsúsznak a túlbuzgóság szimpotómái, a profán önbecsülések. Amely tendencia sem más; mint merő provin-cializmus. Ünnepejünk, készülünk az ünnepre, ám tárgyalgós, egzaktt helyzetismertetőkkel, memoárokkal. A főhajtás, ko-szorú vagy tisztelgés ér-tékét alig emeli, belőle le-mif sem von, ha történel-mi koordinátái pontosak, jelentősége sem csorbul, mert abszolút időrendi el-sőbbsége esetleg vitatható. Hiszen példának okáért Budapest státusa sem sze-rényebb azáltal, hogy a felszabadító harcok me-netében átmenetileg Deb-recennek jutott (vérziva-táros történelmünk során immár másodszer) a főváros tiszte-szerepe: jólle-het — egyebet sem emlí-tsek — az ország szabad nagyvárosa legelőbb Sze-ged lett, a Függetlenség Front is itt alakult meg. Vagyis hát: emlékezni is csak „pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen. Úgy érdemes”.

Nikolényi István

Energiatakarékos mélyhűtők

Az idén új típusú, úgynevezett energiatakarékos fagyasztó ládák sorozatgyártását kezdték meg Csongrádon, a MIREKÖZ Hűtőtechnikai Szövetkezetben. A 200 literes és a 300 literes háztartási mélyhűtőkből eddig 2 is, ugyancsak energiatakarékos típusban. Sorozatgyártását a jövő évben kezdik meg. Ez a hűtő — méreténél fogva — elsősorban közületek: vendéglátóipari egységek, ABC-áruházak, s egyéb élelmiszerboltok igényeit elégíti ki.

Az új termékek legfőbb előnye a kirábiakhoz képest, hogy negyven-ötven százalékkal kevesebb villanyáramot fogyasztanak. Egy teljes napi üzemeltetés költsége nem éri el a két forintot.